

מסורת הש"ס

המביא פרק רביעי ביצה

לה.

עין משפט
נר מצוה

עא א מ"י פ"ה מה' משער ה"י י"ח
עב ב מ"י פ"ה מה' ע"ב ע"ב פ"ה מה' ס"ד
עג ג מ"י פ"ה מה' ס"ה ח וטו"ש ע"ב י"ד ט"ו
ע"ד ד מ"י פ"ה מה' ס"ו זכ"ו זכ"ו טו"ש ע"ג
י"ד טו"ש ע"ג פ"ה מה' ס"ז
ע"ה ה מ"י פ"ה מה' ס"ח ז וטו"ש ע"ד י"ד ט"ז
ע"ו וטו"ש ע"ד י"ז ט"ח
ע"ז טו"ש ע"ד י"ח ט"ט

רבינו הנגאל

ואקשין אכאי מחייב ר' אליעזר בדברי שלא נגמרה מלאכתו, והלא מה שישאר סבור אכילתו מחזורי אצל העיקר שנטלו מפניו עד שתמך מלאכת הכל כאחת, ושמינין ליה לר' אליעזר דכי האי גונא לא קבע, דתנן במעשרות פרק ד', הנוטל ויחסי מן המעטן טמא פטור מפני שמחזורי את המטהר, ואקשינא לרישא במעטן טמא גברא וטמא, דלא מצי לאהדורי מה שישאר לו מן היתומים, ויפסיא במעטן טמא וגברא טמא, ואביל ליה מן היתומי מהדר להו למעטן ולפיקי בלבד, ופריקי מתניתין נמי במעטן טמא וגברא טמא, ואקשינא והלא מתניתין מחזורין ועופדין הן, כלומר עירין לא נע בהן כלל, אלא דיבור בלבד, אמר מיכן אי נטל למחר, אמר רב שימי בר אשי ר' אליעזר לטעמיה דאמר אפילו תרומה קובעת, וכל שכן כשיאמר מיכן וכל אוכל למחר, דתנן במעשרות פרק ב', פירות שחרפין ע"י שלא נגמרה מלאכתו ר' אליעזר אומר לאכול מהן ערא וחכמים מחזורין, ח"ש שפסיא וחכ"י ע"י שישארו ואמר מחזורין, כענין הראשון ופשוטה היא, הנה העמדתו טעמא דר' אליעזר משום דאמר מיכן אי אוכל למחר קבעה לה שבת עליה, והכי דר' אליעזר אדר' אליעזר, דתנן בחיובות פרק ח', היה אוכל באשכול דלא מניח לחצר, ר' אליעזר אומר יגמור, ר' יהושע אומר לא יגמור, חשבה כלילי שבת ר' אליעזר אומר יגמור כו', הנה כיון שהיה אוכל באשכול מערב שבת וחשבה כלילי שבת, אכילו אומר מיכן אי נטל, כיון שחוספס בידו האוכל ואוכל, וא"ר אליעזר יגמור ולא קבעה שבת, ומשמעין החם בדחני ר' נתן בירושלמי ח', דתני ר' נתן לא שאמר ר' אליעזר משום שהתחיל באשכול בהיות יגמור, אלא שר' אליעזר אומר יפתח ע"י מוצאי שבת ויגמור, ש"ס אכל בשבת א"י משום קבעה לה שבת כי האי גונא, א"ר יוחנן אחד שבת ואחד מצוה תרומה ואמר מקח, כולן אין קובעין אלא ברבי שנמרה מלאכתו, שבת לאפוקי מלחלה, דתניא המעביר פירות ממקום למקום

והלא מותרו חזור, והכי מלית למימר דקביעותא משום דבורא הוא והלא אפי' נטול הרבה מן הטבל בחול ונתן לפניו דמחוי דקביע ליה באכילה מרובה אס דבר הראוי להחזיר המותר אחר אכילתו למקום שנטלו משם הא שמעינן ליה בנטיילא קמייתא וכל שכן דבורא בלא מעשה לא מקבע: מעטן, כלי גדול שאבירין לו דאם יחזיקו כדי שימתממו ויבטל שמנן בתוכו ויהא נוח להוציאו בנית הכד: טובל אחס אחס כמלה ואוכל, בלא מעשר ולא אמרינן טובלן במלא משוי ליה קבע האילן ואחת אחת אוכלן מיד: מן המעטן טמא פטור חייב, לעשר אפין שנא סיפא וא"ר אבהו רישא במעטן טמא וגברא טמא דלא מצי מהדר ליה סיפא במעטן טמא וגברא טמא מותרין נמי כמוקצה מותרין ויעומדין דלא מצי מהדר ליה והלא מחזורין ועומדין הן אלא אמר רב שימי בר אשי ר"א קא אמר רבי אליעזר למעמיה דאמר תרומה קבעה וכ"ש שבת דתנן, פירות שחרפין עד שלא נגמרה מלאכתן ר"א אוסר לאכול מהן ערא עד שירשום ויאמר מכאן ועד כאן טעמא דע"ש בשביעית דלאו בר עשורי הוא הא בשאר שני שבוע דבני עשורי ניהו אסורים מ"ט לאו משום דשבת קבעה לא שאני התם כיון דאמר מכאן ועד כאן אני אוכל למחר קבע ליה אי הכי מאי אריא שבת אפילו בחול נמי הא קמ"ל ד"דמבל מוכן הוא אצל שבת שאם עבר ותקנו מתוקן ורמינהו, והיה אוכל באשכול ונכנס מגנה לחצר ר"א אומר יגמור רבי יהושע אומר לא יגמור חשבה כלילי שבת ר"א אומר יגמור ר' יהושע אומר ילא יגמור והתם בדרקתני טעמא ר' נתן אומר לא כשאמר ר"א יגמור בחצר יגמור אלא יוצא חוץ לחצר ויגמור ולא כשאמר ר"א יגמור בשבת יגמור אלא ממתין למוצאי שבת ויגמור כי אחא רבין א"ר יוחנן אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר ואחד מקח כולן אין קובעין אלא ברבי שנמרה מלאכתן שבת לאפוקי מדרהל דתניא דהמעביר פירות ממקום למקום לקודש וקודש עליהן היום א"ר יהודה הלל לעצמו אוסר חצר

אשכח טמא דלמחר תרומה מלאכתו אלא רבי אליעזר: הדרן עלך המביא

הוא וטמא חזור, היכי מלית למימר דקביעותא משום דבורא הוא והלא אפי' נטול הרבה מן הטבל בחול ונתן לפניו דמחוי דקביע ליה באכילה מרובה אס דבר הראוי להחזיר המותר אחר אכילתו למקום שנטלו משם הא שמעינן ליה בנטיילא קמייתא וכל שכן דבורא בלא מעשה לא מקבע: מעטן, כלי גדול שאבירין לו דאם יחזיקו כדי שימתממו ויבטל שמנן בתוכו ויהא נוח להוציאו בנית הכד: טובל אחס אחס כמלה ואוכל, בלא מעשר ולא אמרינן טובלן במלא משוי ליה קבע האילן ואחת אחת אוכלן מיד: מן המעטן טמא פטור חייב, לעשר אפין שנא סיפא וא"ר אבהו רישא במעטן טמא וגברא טמא דלא מצי מהדר ליה סיפא במעטן טמא וגברא טמא מותרין נמי כמוקצה מותרין ויעומדין דלא מצי מהדר ליה והלא מחזורין ועומדין הן אלא אמר רב שימי בר אשי ר"א קא אמר רבי אליעזר למעמיה דאמר תרומה קבעה וכ"ש שבת דתנן, פירות שחרפין עד שלא נגמרה מלאכתן ר"א אוסר לאכול מהן ערא עד שירשום ויאמר מכאן ועד כאן טעמא דע"ש בשביעית דלאו בר עשורי הוא הא בשאר שני שבוע דבני עשורי ניהו אסורים מ"ט לאו משום דשבת קבעה לא שאני התם כיון דאמר מכאן ועד כאן אני אוכל למחר קבע ליה אי הכי מאי אריא שבת אפילו בחול נמי הא קמ"ל ד"דמבל מוכן הוא אצל שבת שאם עבר ותקנו מתוקן ורמינהו, והיה אוכל באשכול ונכנס מגנה לחצר ר"א אומר יגמור רבי יהושע אומר לא יגמור חשבה כלילי שבת ר"א אומר יגמור ר' יהושע אומר ילא יגמור והתם בדרקתני טעמא ר' נתן אומר לא כשאמר ר"א יגמור בחצר יגמור אלא יוצא חוץ לחצר ויגמור ולא כשאמר ר"א יגמור בשבת יגמור אלא ממתין למוצאי שבת ויגמור כי אחא רבין א"ר יוחנן אחד שבת ואחד תרומה ואחד חצר ואחד מקח כולן אין קובעין אלא ברבי שנמרה מלאכתן שבת לאפוקי מדרהל דתניא דהמעביר פירות ממקום למקום לקודש וקודש עליהן היום א"ר יהודה הלל לעצמו אוסר חצר

אשכח טמא דלמחר תרומה מלאכתו אלא רבי אליעזר: הדרן עלך המביא

ואקשין אכאי מחייב ר' אליעזר בדברי שלא נגמרה מלאכתו, והלא מה שישאר סבור אכילתו מחזורי אצל העיקר שנטלו מפניו עד שתמך מלאכת הכל כאחת, ושמינין ליה לר' אליעזר דכי האי גונא לא קבע, דתנן במעשרות פרק ד', הנוטל ויחסי מן המעטן טמא פטור מפני שמחזורי את המטהר, ואקשינא לרישא במעטן טמא גברא וטמא, דלא מצי לאהדורי מה שישאר לו מן היתומים, ויפסיא במעטן טמא וגברא טמא, ואביל ליה מן היתומי מהדר להו למעטן ולפיקי בלבד, ופריקי מתניתין נמי במעטן טמא וגברא טמא, ואקשינא והלא מתניתין מחזורין ועופדין הן, כלומר עירין לא נע בהן כלל, אלא דיבור בלבד, אמר מיכן אי נטל למחר, אמר רב שימי בר אשי ר' אליעזר לטעמיה דאמר אפילו תרומה קובעת, וכל שכן כשיאמר מיכן וכל אוכל למחר, דתנן במעשרות פרק ב', פירות שחרפין ע"י שלא נגמרה מלאכתו ר' אליעזר אומר לאכול מהן ערא וחכמים מחזורין, ח"ש שפסיא וחכ"י ע"י שישארו ואמר מחזורין, כענין הראשון ופשוטה היא, הנה העמדתו טעמא דר' אליעזר משום דאמר מיכן אי אוכל למחר קבעה לה שבת עליה, והכי דר' אליעזר אדר' אליעזר, דתנן בחיובות פרק ח', היה אוכל באשכול דלא מניח לחצר, ר' אליעזר אומר יגמור, ר' יהושע אומר לא יגמור, חשבה כלילי שבת ר' אליעזר אומר יגמור כו', הנה כיון שהיה אוכל באשכול מערב שבת וחשבה כלילי שבת, אכילו אומר מיכן אי נטל, כיון שחוספס בידו האוכל ואוכל, וא"ר אליעזר יגמור ולא קבעה שבת, ומשמעין החם בדחני ר' נתן בירושלמי ח', דתני ר' נתן לא שאמר ר' אליעזר משום שהתחיל באשכול בהיות יגמור, אלא שר' אליעזר אומר יפתח ע"י מוצאי שבת ויגמור, ש"ס אכל בשבת א"י משום קבעה לה שבת כי האי גונא, א"ר יוחנן אחד שבת ואחד מצוה תרומה ואמר מקח, כולן אין קובעין אלא ברבי שנמרה מלאכתו, שבת לאפוקי מלחלה, דתניא המעביר פירות ממקום למקום

